

Järjestöt ja tieto

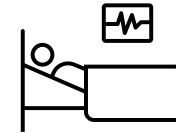
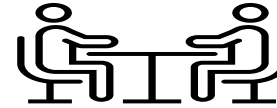
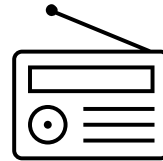
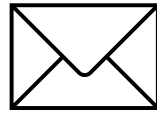
Sosiaali- ja terveysturvan syyspäivät 11.-12.9.2025 Luosto

Elli Aaltonen, puheenjohtaja SPR

Tiedon vähyys 1950-luvulla:

Tietokantoja (Tilastovirasto) oli vähän ja rekisteröinti tapahtui viiveellä:

1. Väestölaskenta
2. Maatalouslaskenta
3. Asuntolaskenta
4. Elinolotilasto
5. Työttömyystilasto
6. Hoitotilastot

Tiedon oikeellisuuden ongelma ?

Tiedon runsaus 2020-luvulla:

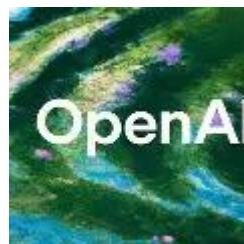
Tietokantoja on runsaasti ja rekisteröinti tapahtuu ajassa.

Sotkanet

Valvira
Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Tiedon oikeellisuuden ongelma ?

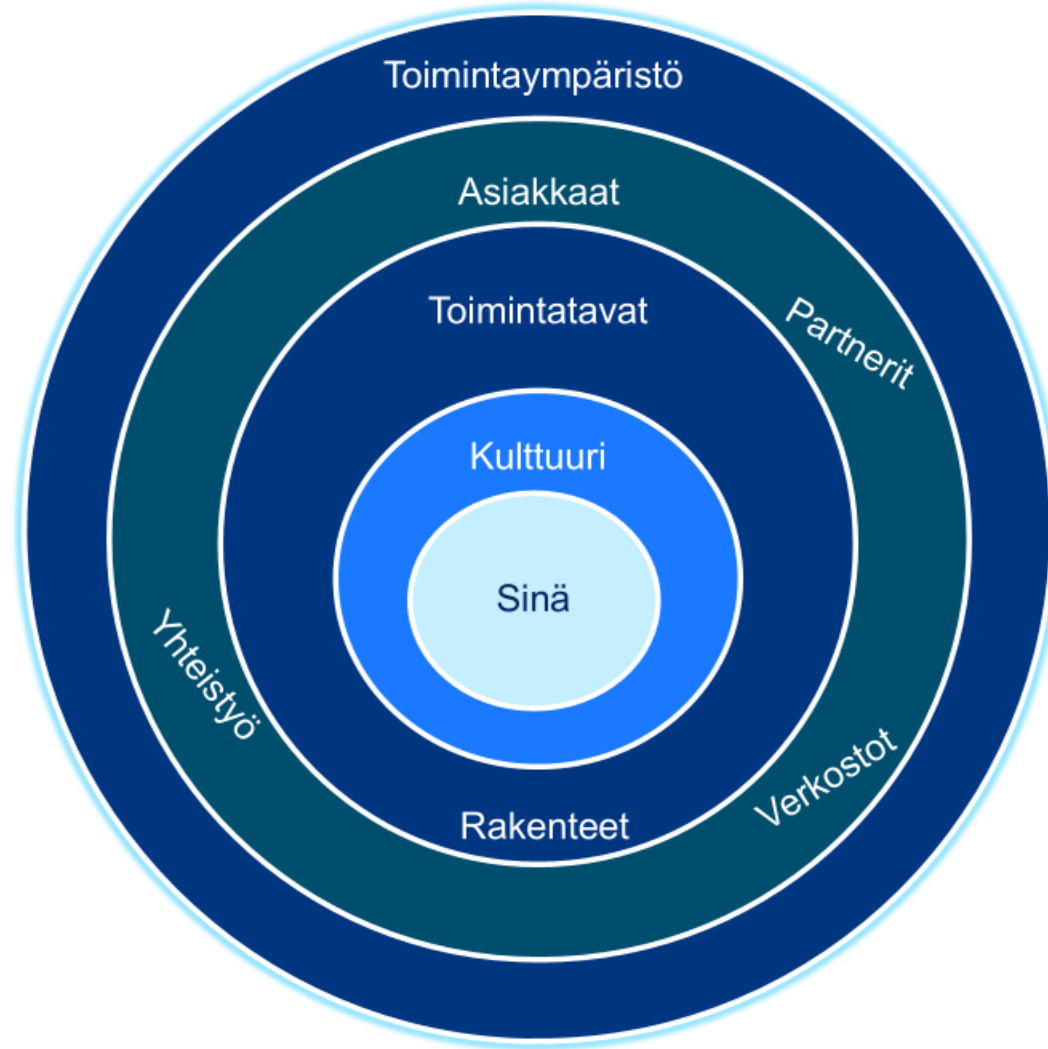

Tieto on järjestöjen toiminnan ja kehittämisen tärkein työkalu:

- 1. Mitkä ovat **toimintaympäristön** megatrendit?
- 2. Millaiset ovat järjestöjen **resurssit** vastata megatrendeihin?
- 3. Millaista **apua ja tukea** järjestöltä haetaan nyt ja sitten?
- 4. Mitä **yhteistyötä toisiin** järjestöihin on tarpeen tehdä?
- 5. Millaista **yhteistyötä muihin** toimijoihin tarvitaan?

Tieto vaikuttaa järjestön sisällä ja järjestöstä ulospäin

Toimintaympäristön muutosten vaikutusten jatkuva seuranta ja arviointi

Toimintaympäristön
muutokset

Tulevaisuuden megatrendit hyvinvoinnille?

- **Demokratian laajuus**
- **Digitalisaation toimivuus**
- **Teknologian keinot**
- **Ilmastomuutos**
- **Väestörakenne-ennusteet**
- **Hyvinvoinnin tila**

SITRA

Mitä valtio meiltä haluaa?

1. Vahvistetaan kansalaisjärjestöjen **omaa varainhankintaa**
2. Jatketaan **valtionavustustoiminnan** kehittämistä
3. Tuetaan **EU-rahoituksen** saamista
4. Kannustetaan kansalais- ja **vapaaehtoistoimintaan**
5. Rakennetaan kansalaisyhteiskuntapolitiikan **tietoperustaa ja yhteistyötä**

(VN:n periaatepäätös kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten turvaamisesta)

Tieto ja järjestöjen yhteistyön tarve

Järjestöjen
keskinäisen
yhteistyön tarve
kasvaa

Järjestöjen ja muiden
toimijoiden
yhteistyön tarve
kasvaa

Järjestön
auttamistyön eri
muotojen yhteistyön
tarve kasvaa

Lapin järjestökenttä 2023

Sote-yhdistyksiä ja sote-säätiöitä yhteensä **366**

Sote-järjestöt:	Yhdistyksiä	Säätiöitä
Enontekiö	10	
Inari	16	
Kittilä	10	
Kolari	14	
Muonio	7	
Pello	8	
Utsjoki	7	
Kemijärvi	17	1
Pelkosenniemi	4	
Salla	13	
Savukoski	4	
Sodankylä	19	
Posio	9	
Ranua	13	
Rovaniemi	83	2
Kemi	49	4
Keminmaa	5	1
Simo	7	1
Tervola	8	
Tornio	38	4
Ylitornio	12	
Yhteensä	353	13

Yhdistykset: PRH yhdistysrekisterin sote-yhdistykset + SPR paikallisosastot ja piirit. Säätiöt: PRH säätiörekisterin sote-säätiöt.

Järjestömuotoiset palveluntuottajat

Terveyspalvelut
9 järjestöä
14 toimintayksikköä

Sosiaali- ja
varhaiskasvatuspalvelut
21 järjestöä
28 toimintayksikköä

Valvira: Yksityiset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajat

Kaikkien alojen yhdistyksiä yhteensä **4790**

Kaikkien alojen säätiöitä yhteensä **60**

Lapha.fi

Lapin toimintaympäristö

*Lähellä.fi hyvinvointialueen avustuspisteytyksessä

Saamelaisuus huomioitavana erityispiirteenä

Kunnat

- Järjestöyhdyshenkilöt

Lapin liitto

- Järjestöneuvottelukunnan taustataho
- Maakuntaohjelma
- Järjestöstrategia

Alueella toimivat oppilaitokset ja seurakunnat

Hyvinvointialue

- Järjestöyhteistyön kokonaisuus

Hyvinvointi- ja yhdyspintalautakunta

Osallisuus- ja asiakkuuslautakunta

Saamenkielen lautakunta

Vammaisneuvosto
Vanhusneuvosto
Nuorisovaltuusto

Lapin JNK tehnyt aloitteen sote-järjestöneuvostosta

HYTETU - aamukahvit

Järjestöt

Maakunnallinen järjestöneuvottelukunta

Lähellä.fi*

Järjestöfoorumi

Meri-Lapin järjestöneuvottelukunta

OLKA

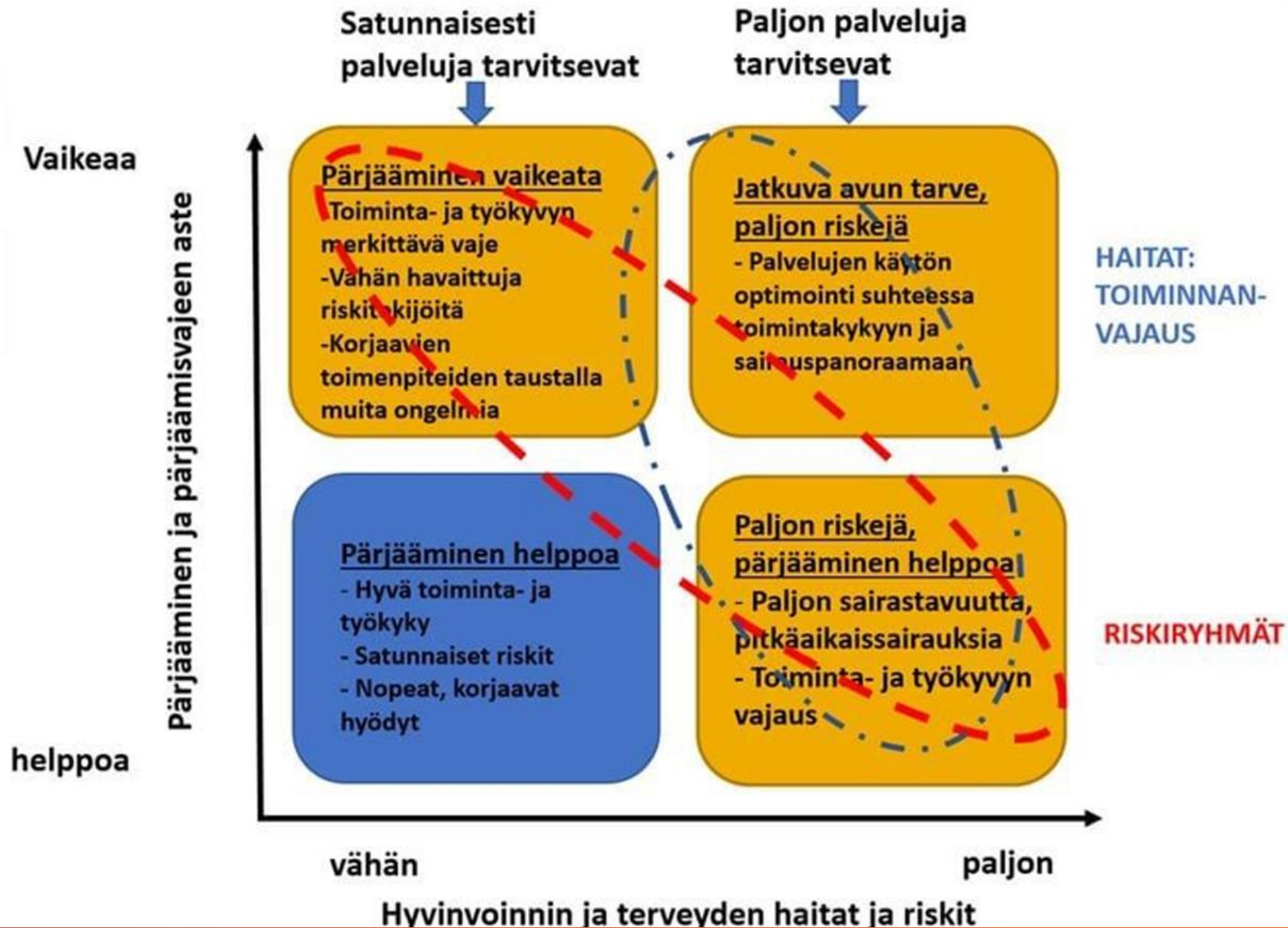
Sote-järjestöjen verkostot:

- Sote-järjestöjen alueverkosto
- Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen ja Lapin järjestökeskusten verkosto
- Lapin turvallisuusverkosto
- Alueelliset elämänkaariverkostot
- Järjestötyöllistämisen verkosto
- Kokemusosaamisen verkosto
- Viestintäverkosto
- Tiedontuotannon verkosto

Järjestötyössä korostuu nyt tieto:

- Tieto ihmisten arjessa **pärjäämisestä**
- Tieto haavoittuvuuksien **kasautumisesta**
- Henkisen **kriisinkestävyyden** tilanne
- Julkisten palvelujen **saatavuus ja saavutettavuus**
- **Uudenlaiset** avun tarpeet

SPR:n tulevaisuuskuvan pohjana on tieto toimintaympäristön erilaisista muutoksista

- 1.SPR:n **humanitaarinen** tehtävä korostuu
- 2.SPR:n merkitys erilaisissa **kriiseissä** kasvaa
- 3.SPR:n **ehkäisevä työ** korjaavan työn ohella kasvaa
- 4.**Sosiaalisen tuen** tarve palvelujen ohella kasvaa
- 6.**Yhteisöjen vahvistaminen** tulee entistä tärkeämmäksi
7. Ihmisten ajantasaisen **tiedon** tarve kasvaa

Tieto ohjaa järjestön resurssien oikeaan kohdentamiseen:

Esimerkkinä SPR ja strateginen prioriteetti = **henkinen kriisinkestävyys:**

- **Is psychological crisis resilience more important?** Yes.
- **Are we able to communicate adequately and correctly to citizens?** There is room for improvement.
- **Is our knowledge of crises sufficiently up-to-date and comprehensive?** No.
- **Can we harness citizens' participation and communality as a resource in crisis management?** In part, very quickly.
- **Can we adequately report our role and significance?** No.

Yhteenvetoa:

1. Tietoa on paljon - valitse tarpeellinen tieto
2. Tiedossa on väärää tietoa – tarkista tieto
3. Tieto ei yksin auta - tulkitse tieto
4. Tieto on siiloutunutta – yhdistä tieto ja toiminta
5. Tieto on yleistä – alueellista ja paikallista, hyödynnä
6. Tieto on asiakaslähtöistä – muista ihminen on tärkein
7. Tietoa voi hyödyntää reaktiivisesti- myös ehkäisevästi ja kestävästi
6. Tieto on toiminnan ja kehittämisen – myös vaikuttamisen väline

I've had a lot of worries in my
life, most of which never
happened.

Mark Twain

